

VRATIČ OBÝČAJNÝ (TANACETUM VULGARE)

Barbora Kamenčíková

3.B

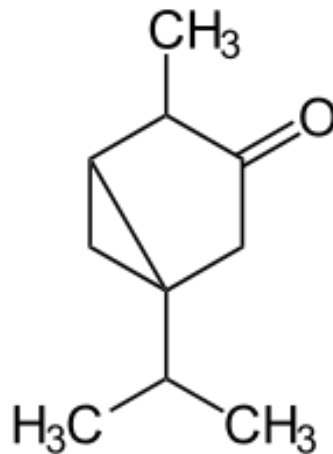
Botanika

- Trváca rastlina, z čeľade astrovitých,
- až 1,7 m vysoká
- striedavými, perovito strihanými, tmavozelenými listami.
- Stonky sú ukončené úbormi výrazne žltých kvetov , ktoré sú usporiadané do okolíkov.
- Plody sú nažky.
- Rastie v Európe a Ázii na lúkach, pri okrajoch ciest a lesov a pestuje sa aj v záhradách.
- **Termín kvitnutia:** júl – september
- **Termín zberu (kvety):** august – september
- **Termín zberu (listy):** júl – september

Chémia

- Triesloviny, éterické oleje, kyseliny, minerály, horčiny, živicu, sacharid (inulín).
- Celá vňat' a najmä úbory vratiča obsahujú jedovatú silicu a horké látky nazývané tanacetíny. Jedovatou súčasťou silice je tujón ($C_{10}H_{16}O$) (70%). Okrem neho silica obsahuje gáfor ($C_{10}H_{16}O$) a borneol ($C_{10}H_{18}O$).

Pozitívne účinky

- Podporuje imunitný systém, chráni a regeneruje bunky
- Silné antibiotické účinky, znižuje horúčku
- Antiseptické, detoxikačné a antiparazitické účinky
- Podporuje trávenie
- Urýchľuje hojenie pokožky a dezinfikuje kožu
- Močopudné účinky, odvodňuje
- Odstraňuje kyselinu močovú, vhodný pri Dne a Reume
- Prečisťuje a podporuje pečeň, vhodný pri Hepatitíde
- Pach sušeného vratiča odháňa hmyz
- Na prípravu prírodných, domáckych postrekov.
- Prírodné farbivo

Otrava

- V doporučených dávkach (nie dlhodobo) liečivý, ale vo vyšších dávkach môže spôsobiť mnohé zdravotné problémy
- Neodporúča sa užívať tehotným ženám, pretože môže spôsobiť potrat (prekrvuje maternicu)
- Tujón zapríčiňuje vracanie a hnačku, točenie hlavy, slabosť, zúženie zreničiek, prípadne i poškodenie obličiek a ústrednej nervovej sústavy, takže môže nastať aj smrť ochrnutím dýchacieho centra.

1.Pomoc

- Čierne uhlie na seba dokáže naviazať škodlivé toxíny. Odporúča sa, rozdrviť a rozmiešať vo vode 10 tabliet, najlepšie do 60 minút od otravy.
- Vyhľadať lekársku pomoc

Ďakujem za pozornosť

Zdroje:

- <http://referaty.aktuality.sk/vratic-obycajny-tanacetum-vulgare-l/referat-31157>
- <http://carozahrady.sk/liecivebylinky/vraticobycajny.html>
- <http://www.peknetelo.eu/rastliny-liecive-bylinky/bylinky-atlas-l-z/vratic-obycajny/>
- <http://www.liecive.herba.sk/index.php/koncentraty/mini atlas-liecivych-rastlin-z-herby/126-astrovite-astraceae/427-vratic-obycajny>